

บันทึก

เรื่อง อำนาจของผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ ๑๒๐๖๑/๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ ว่า กระทรวงคมนาคมได้ขอให้ส่งปัญหาเรื่องอำนาจของผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอกมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น

ตามหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องปรากฏว่าปัญหาที่เสนอมาเกี่ยวกับการใช้มาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ พ.ศ.๒๕๕๖ ซึ่งบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๒๒ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนของ ร.ส.พ. และเพื่อการนี้ผู้อำนวยการอาจมอบให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนในเมื่อคณะกรรมการกำหนดไว้ในข้อบังคับว่าให้ปฏิบัติแทนกันได้นั้นก็ได้

ปัญหาที่เสนอมามีสองข้อ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาแล้ว คือ

(๑) มาตรา ๒๒ ไม่ได้ระบุว่า ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจแต่เฉพาะการ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๐๐) หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจทั่วไป (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๐๑)

คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า เมื่อไม่ได้กล่าวถึงอำนาจเฉพาะการ หรืออำนาจทั่วไปของตัวแทนแล้ว ก็จำเป็นต้องอนุมานว่าเป็นความมุ่งหมายที่จะให้อำนาจทั่วไปเพราะถ้าเป็นอำนาจเฉพาะการแล้ว ก็จะต้องระบุบรรดากิจการที่มอบแก่ตัวแทนไว้ให้ชัดเจน หากมิได้ระบุไว้ให้ชัดเจนแล้ว มาตรา ๘๐๐ ก็ใช้ไม่ได้เลย

(๒) ในการใช้อำนาจที่ให้ไว้ตามมาตรา ๒๒ เพื่อกระทำกิจการต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคลภายนอกนั้น ผู้อำนวยการมีอำนาจที่จะมอบให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนได้ด้วย แต่ข้อสำคัญมีอยู่ว่า คณะกรรมการขององค์การต้องได้วางข้อบังคับ ระบุว่ากิจการใด ผู้อำนวยการอาจมอบให้ปฏิบัติแทนได้ไว้แล้ว (มาตราเดียวกัน)

เมื่อเป็นเช่นนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงได้ปฏิเสธไม่ยอมรับการที่ผู้อำนวยการได้มอบให้เจ้าหน้าที่ไปยื่นคำขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย เพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ทราบว่า ในกรณีเช่นนั้นผู้อำนวยการมีอำนาจที่จะมอบให้บุคคลอื่นปฏิบัติแทนได้หรือไม่

ในการพิจารณาปัญหาเรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ประจักษ์ความจริงว่า องค์การ ร.ส.พ. ยังไม่ได้วางข้อบังคับตามความในมาตรา ๒๒ ขึ้นไว้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการพ้น

วิสัยที่ทราบได้ว่าการมอบอำนาจที่ผู้อำนวยการได้กระทำไปในกรณีเช่นว่านั้น เป็นการต้องห้ามหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แต่เพียงแนะนำว่า การวางข้อบังคับตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกานั้นควรทำขึ้นโดยเร็วเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนและเหตุการณ์ต่าง ๆ

เมื่อได้วางข้อบังคับขึ้นไว้โดยถูกต้องแล้ว ก็ย่อมจะเป็นแนวทางปฏิบัติอันชอบด้วยกฎหมายพอที่จะแสดงให้เห็นได้โดยปราศจากข้อถกเถียงว่าในกรณีใดบ้างที่ผู้อำนวยการจะมอบให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนตนได้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๙๗